

Dve novi deli Ganglovi. Gospod Gangl je nedavno za samostansko cerkev reda „Sacre-Coeur“ v Pressbaumu pri Dunaji zvršil krasen bas-relief od lipovine, predstavljajoč rojstvo Kristusovo. To delo je sestavljeno od štirih podob z različnimi emblemi; podobe merijo do glave 1'45 m. — Po naročilu „Pisateljskega podpornega društva“ v Ljubljani pa je g. Gangl izdelal prelep medaljon pokojnega J. Cimpermana od kararskega marmorja. Ta umotvor je bil nekaj časa razstavljen pri g. Zagorjanu in si je zaradi izborne karakteristike, katero je umetnik položil v sleharno potezo na obrazi pesnikovem, pridobil splošno priznanje.

Drobne novice. Srbski »Javor« je začel v svoji 16. in 17. številki priobčevati prevod dr. Sketovega spisa v slovstveni čitavki »Kratek pregled slovenačke književnosti.« — O dr. Vošnjakovi »Lepi Vidi« so prinesli praški »Národní Listy« v št. 277. daljšo oceno, katero je spisal dr. Kadlec, tajnik češkega národnega gledališča v Pragi. Dr. Kadlec pravi, da bi bila ta drama na čast vsaki dramatiški književnosti; dialog da je točen in prirodni, gledališka tehnika izvrstna, dejanje da se vrši naglo, z dramatiško silo. Četrty prizor 4. dejanja, takisto 4. prizor 2. dejanja in 3. prizor 3. dejanja da so prave kabinetne slike. — *Gojmir Krek* je priobčil v 81. številki časopisa »Südsteirische Post« dve Funtkovi »Luči« s primernim uvodom. — Dunajski časopis „Oesterreichisch-ungarische Revue“ je nedavno prinesel lepo življenjepismo črtico o Prešérnu iz peresa L. Waldecka, čegar prevod nekaterih sonetov Prešérnovih smo iz istega časopisa ponatisnili v lanskem letniku našega lista. — Naš rojak operni pevec g. J. K. Tertnik, ki je v Lubeku nastopil že v različnih operah, dosegel je nedavno v Kielu in potem v Schwerinu kot Canio v operi »I Pagliacci« izredne uspehe. Nemški časopisi hvalijo takó njega petje kakor igro. — Naše „Pisateljsko podporno društvo“ je dné 9. m. m. priredilo pokojnemu Fr. Gestrinu spominski večer, pri katerem sta sodelovali vojaška godba in pevska družtvo „Ljubljana“. Sosebno je ugajal govor g. A. Trstenjaka o Gestrinu kot pospeševalci slovanske književne vzajemnosti.

Iz hrvaške književnosti. Nedavno smo prejeli dve novi leposlovni deli hrvaški, in sicer „Crtice iz primorskoga malogradskoga života“, napisao ih J. Draženović (cena 80 kr.), in „Crte i slike“, spisal Ladislav Z. Ladanjski (cena 70 kr.) O obeh knjigah priobčimo prihodnjič še podrobnejše poročilo.

Hrvaška dramatika. Čitamo, da je hrvaški pesnik dr. A. Tresić-Pavičić spisal tragedijo v petih dejanjih pod naslovom »Ljutovid Posavski«. Tudi dr. A. Harambašić in Stepan pl. Miletić pišeta zgodovinski drami.

Dve stari slovenski pesmi. V knjižnici g. grofa Žige Attemsa v Podgori pri Gorici, katera šteje do 20.000 zvezkov, med njimi mnogo starih slovenskih knjig, rokopisov, izvirnih dekretov i. t. d., važnih za slovensko zgodovino, hrani se knjiga z nastopnim naslovom; »Raccolta di composizioni e di poesie italiane, latine, francesi, friulane, tedesche, cragnoline, inglesi, greche ed ebraiche fatte in occasione che Sua Eccellenza il signore signore Giovanni Filippo del S. R. J. Conte di Cobenzl, libero barone de Prosek etc. cameriere della chiave d'oro, intimo attuale consigliere di stato, consigliere di stato di spade ne' Paesi Bassi, vicegran = cancelliere di corte, di stato, de' Paesi Bassi e d' Italia delle ll. mm. ii e r. ap. etc. fu-commissario plenipotenziario dell' augustissima Casa d' Austria al congresso di Teschen per lo stabilimento della pace tra le armi austriache, e prussiane conclusa felicemente nell' di XIII. maggio MDCCLXXIX, Gorizia, Della ces. reg. privileg. tedesca della provincia e delle scuole ed arciv. stamperia di Giacomo Tommasini. — Na strani LXXXI. te knjige je natisnjena slovenska pesem s tem le nadpisom in nastopnim tekstom:

„Na povikshanje tiga vissoku rojeniga gospoda, gospoda Philippa Knesa ¹⁾ Kobenzelna etc. etc
k' nar vikshi shlushbi vunanyh opravil.²⁾“

Anacreon.

I.

Krajliza nasha svoli,
Junake, na katerih
Svestobo, in sastopnost
Se ona sna sanesti.
Letem savupa folke
Letem savupa ptuje
Svojih duschel teshave.
Zhe Glavo modro naide,
Ne shteje ona lejta.
Lublazhen me sastopish
Kai jest sa enga menim,
Katerga je Dobrota
Vaivodne nashe Kvikshim
Slushabnikam pershtela?
V' sibeli tvoji rojen.

V' gradeh okuli tebe
Na Krainskim gospoduje:
On je podloshnim bramba
Reshalenim vessele
Potrebnim je k' pomozhi:
Njegovga Striza Zhednost,
Katerga Brabant moli,
Je tu junak poerbal:
On nam je Myr pernessel,
Zhe ga shesdai ne snate,
KOBENZEL je s' Imenam:
Njegove Shlahte Snaga³⁾
Ozhetovu vesselle,
In Slava ⁴⁾ Krajnske semle.

Na prihodnji strani omenjene knjige je zopet slovenska pesem z naslovom:
*Na povikshanje tiga vissoku rojeniga gospoda gospoda Philippa Knesa Kobenzelna k' nar
vikshi shlushbi vunanyh opravil. Oda slovenska.*

Na levi strani knjige je slovenski tekst, na desni pa italijanski z napisom: »Dell
ode slava sulla esaltazione di sua eccellenza il signore signore Filippo conte di Cobenzl
(Plen. Tit.) al piu alto servizio degli affari esteri

Parafraza

dell' abate Andrea Laurin, protonotario apostolico ecc.

I.

Nasha Cessariza Dvorjane ⁵⁾ sbyra
Sveste, in rasumne, Katerih rama
Trudnih dellou tesho s' vesselim lizem
Nesti samore.

2.

Takih Mosh modrosti savupa varnu
Svojih zartvou sdravie, savupa sebe
Inu perraschenje mozhiy kraljeve
V' svojih Dushelah.

3.

Tvojeht lejt mladost (ne katerim ternje)
Ny nigdar branila vunanyh dellou
Teshku resmotanje savupat Tebi
Velki Kobenzel.

4.

Sylnih sholnirjou sem, ter kje letezhe
Strele reskropiti, grosovitnu vreme,
Zhernih oblakou narasen segnati
Ti si samogel.

5.

Zhe med voishakam takushen si snaiden
Kak li bosh v' pokoju sakleneu sam v' se
Misliozh na Tvojih Duschel perpadke ⁶⁾
V' myrnishih zhassih?

6.

Prau tedai je tebe postavla K' vikshi,
Ptujih opraukou blagodarni ⁷⁾ slushbi
Ta nigdar pretrudna, al vmerjozha Roka
Nashe Terese.

¹⁾ Comes.

²⁾ Prej so rabili boljso besedo nego sedaj »zunanje zadeve«

³⁾ Ornamentum. ⁴⁾ Gloria.

⁵⁾ Gentiluomini, o personaggi illustri di Corte.

⁶⁾ Avvenimenti.

⁷⁾ splendido.

7.

Zhe te sam Zessar med priatle shteje, ¹⁾
 Zhe te Bog pred sylo resbytih turnou ²⁾
 Sdraviga obdershy s' zhudeshem ozhitnim,
 Kdu tje enak?

8.

Use letó nai druge vesséle délla,
 Ako lih nas tud' vessely, slavenze,
 My se le zhasty vessl'mo vissoke
 Nash'ga Slavenza. ³⁾

9.

Shrezhen gospodni Dushelan ²⁾ Vissoki,
 Slaunih ²⁾ Ozhetou imenit odrafsèlk
 In per tolkain déllih nikar posabit
 Tvojih Slavenzou ³⁾

Dostavek. Ivan Filip *Kobencelj* se je porodil v Ljubljani leta 1741. iz znane kraške rodovine, ki je imela posestva na Proseku, v Štanjelu, Šmarijah, Ložu, Predjami, v Postojini, Planini in Ribuici. Njega strijc Karol Filip je bil minister cesarice Marije Terezije v Belgiji, in tudi naš Ivan Filip je stopil v državno službo pri finančnem svetovalstvu v Bruselji in bil skoro imenovan za predsednikovega namestnika (leta 1767.). Leta 1770. je prišel na Dunaj za pravega tajnega svetovalca pri c. kr. dvorni komori (v finančnem ministerstvu). Cesar Jožef mu je bil oseben prijatelj in ga je zato vzel s seboj na potovanje po Francoskem. Ko so sklepali mir v Tešnu, zbolel je avstrijski zastopnik Ludvik Kobencelj, Ivanov bratranec, in tedaj je poslal cesar Ivana kot svojega pooblaščenca v Tešen. Tu je pokazal naš Kobencelj tako sijajne zmožnosti svojega diplomatiškega talenta, da so ga imenovali po vrnitvi za dvornega in državnega podkanclerjarja. Te njegove zasluge in njega povišbo opevata spredi natisnjeni pesmi.

Ko se je papež Pij VI. na svojem potovanji na Dunaj bližal Gorici (dné 14. sušca 1782. leta), poslal mu je cesar Jožef grofa Kobencelja naproti, da ga pozdravi v njega imeni in potem dalje spremlja proti Dunaju.

Ko so se začeli nemiri v Belgiji, poslali so našega Kobencelja tja, da bi deželo pomiril, toda to se mu ni posrečilo.

Leta 1795. je vodil dogovore z Rusijo in Anglijo ter zastopal Avstrijo na kongresu v Rastattu.

Leta 1801. so ga poslali kot premetenega diplomata v Pariz, torej na najtežavnejše mesto. Kakor dobrega Avstrijca ga Napoleon ni mogel trpeti, in zato se je vrnil leta 1805. na Dunaj, kjer je bolj tiho živel do svoje smrti leta 1810.

Bil je zadnji svojega rodú in je ostavil po oporoki vse svoje obširno imetje Mihaelu grofu Coroniniju, svojemu sorodniku po ženskem pokolenji. Ta pa je prodal svoja kranjska posestva knezu Windischgrätzu.

S. R.

¹⁾ Sua Maestà l'Imperadore, parlando di Sua Eccellenza al Conte Euido di lui padre, si degno di esprimersi in questi termini. »Egli è uno di miei amici.«

²⁾ Allorche la Torre à polvere scopiò ultimamente in aria, Sua Eccellenza che passava per il villaggio di Nussdorf, non fu punto danneggiata per una protezione evidente dell' altissimo.

³⁾ Za Slovenca so ga šteli.

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Izdajatelj **Janko Kersnik**. — Odgovorni urednik **dr. Ivan Tavčar**.

Upravništvo »Národna Tiskarna« Kongresni trg št. 12. v Ljubljani.

Tiska »Národna Tiskarna« v Ljubljani.